

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krafsauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1855.

Erste Abtheilung.

XXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. Juni 1855.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

d l a

Zarządu obrotu Krakowskiego.

Rok 1855.

Oddział pierwszy.

Zeszyt XXIV.

Wydany i rozesłany dnia 20 Czerwca 1855.

95.

Verordnung des Justizministeriums vom 29. April 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 82, ausgegeben am 26. Mai 1855),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze,

in Betreff des Benehmens der Gerichte bei Todfällen von Unterthanen der jonischen Inseln.

Da die Gerichtsbehörden der jonischen Inseln bei Todfällen österreichischer Staatsangehörigen, welche in dem dortigen Gebiete ihren ordentlichen Wohnsitz genommen haben, die Erbschaftsverhandlung auf Grund der, daselbst bestehenden Gesetze, auch über den, dort befindlichen beweglichen Nachlaß derselben pflegen, so werden die Gerichte, in Gemäßheit der, hinsichtlich der Verlassenschaften fremder Staatsangehörigen bestehenden, gesetzlichen Vorschriften angewiesen, bei Todfällen von Unterthanen der jonischen Inseln, welche in Österreich ihren ordentlichen Wohnsitz gehabt und im hierseitigen Staatsgebiete ein bewegliches Vermögen zurückgelassen haben, nach dem Grundsatz der Gegenseitigkeit vorzugehen. In der Stadt Krakau und ihrem ehemaligen Gebiete hat die Wirksamkeit dieser Verordnung mit der Einführung der neuen Gerichte zu beginnen.

Krauß m. p.

96.

Verordnung der obersten Polizeibehörde vom 2. Mai 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 83, ausgegeben am 26. Mai 1855),

betreffend das Verbot der Druckschrift: „La Russie et le vieux monde par Alexandre Herzen.“

Die oberste Polizeibehörde findet sich bestimmt, die Druckschrift: *La Russie et le vieux monde par Alexandre Herzen*. Jersey. Imprimerie universelle 1854“, im Sinne des §. 23 der Preßordnung und des §. 15 der Instruktion zur Durchführung der Preßordnung allgemein zu verbieten.

Kempen m. p. F. M. L.

97.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 3. Mai 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 84, ausgegeben am 26. Mai 1855),

wirksam für diejenigen Kronländer, in welchen das Forstgesetz vom 3. Dezember 1852, Nr. 250 des Reichs-Gesetzblattes, in Giltigkeit steht,

wodurch die Bedingungen und die Zeit der Verjährung der Übertretungen des Forstgesetzes vom 3. Dezember 1852 festgesetzt werden.

Das Ministerium des Innern findet im Vollzuge der von Seiner k. k. Apostolischen Majestät mit der Allerhöchsten Entschließung vom 17. März 1855 erlassenen Allerhöchsten Anordnung, daß bezüglich der Bedingungen und der Zeit der Verjährung der

95.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedl. z d. 29 Kwietnia 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XXII, Nr. 82, wydana dnia 26 Maja 1855),

obowiązujące w całym obrębie Państwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego,

o zastosowaniu się sądów w przypadkach śmierci poddanych z wysp Jońskich.

Ponieważ władze sądowe wysp Jońskich, w przypadkach śmierci należących Państwa austriackiego, którzy w tamiecznym terytorium założyli zwyczajne popomieszkanie swoje, na podstawie praw tamże istniejących, odbywać zwykły pertraktacje spadku także i względem puścizny ich ruchomej, tamże się znajdującą, przeto więc polecone sobie mają sądy, stosownie do przepisów prawnych, istniejących co do puścizn cudzych poddanych, postępować wedle zasady wzajemności w przypadkach śmierci poddanych z wysp Jońskich, którzy w Austrii założyli zwyczajne zamieszkanie swoje i w tutejszém Państwie majątek ruchomy pozostawili. W mieście Krakowie, wraz z jego dawniejszym okręgiem, rozpocząć się ma działalność rozporządzenia niniejszego z dniem zaprowadzenia sądów nowych.

Krauss m. p.

96.

Rozporządzenie Najwyż. Władzy Policyjnej z d. 2 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XXII, Nr. 83, wydana dnia 26 Maja 1855),

dotyczące zakazu pisma drukowego: „*La Russie et le vieux monde par Alexandre Herzen.*“

Najwyższa władza policyjna spowodowaną się widzi, zakazać powszechnie pismo drukowe: *La Russie et le vieux monde par Alexandre Herzen, Jersey. Imprimerie universelle 1854* w myśl §. 23 ustawy o druku i §. 15 instrukcyi wydanej w celu przeprowadzenia ustawy drukowej.

Kempen m. p. F. M. P.

97.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewn. z d. 3 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXII, N. 84, wydana dnia 26 Maja 1855),

obowiązujące w krajach koronnych, w których moc ma ustawa leśna z dnia 3 Grudnia 1852, N. 250 Dziennika Praw Państwa,

w skutek którego ustanowione zostają warunki i czas przedawnienia przestępstw ustawy leśnej z dnia 3 Grudnia 1852 r.

W wykonaniu Najwyższego Rozporządzenia, wydanego Najwyższém Postanowieniem z dnia 17 Marca 1855, Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości w przedmiocie, iż co się tyczy warunków i czasu przedawnienia przestępstw ustawy leśnej z dnia

Übertretungen des Forstgesetzes vom 3. Dezember 1852, Nr. 250 des Reichs-Gesetz-Blattes*), die Bestimmungen des, im Grunde der Allerhöchsten Entschliessungen vom 16. März 1833**) und vom 30. Jänner 1841 erlassenen Hofkanzlei-Dekretes vom 17. Februar 1841 Hof-Zahl 4104***), auch in Zukunft, jedoch mit der Modifikation massgebend sein sollen, daß die Verjährungsfrist von drei auf sechs Monate ausgedehnt werde, Folgendes festzusetzen:

§. 1.

Durch die Verjährung erlischt Untersuchung und Strafe jener strafbaren Handlungen oder Unterlassungen, welche sich als Übertretungen der Bestimmungen des, mit dem Allerhöchsten Patente vom 3. Dezember 1852 erlassenen Forstgesetzes darstellen, und welche nicht nach dem allgemeinen Strafgesetze zu beurtheilen und zu behandeln sind, wenn der Übertreter binnen sechs Monaten vom Tage der begangenen Übertretung nicht in Untersuchung gezogen worden ist.

§. 2.

Um auf die Verjährung Anspruch machen zu können, ist die Erfüllung der, in dem §. 531 des Strafgesetzes vom 27. Mai 1852, Nr. 117 des Reichs-Gesetz-Blattes, unter a), b) und c) bezeichneten Bedingungen nicht erforderlich.

Freiherr von **Bach** m. p.

98.

Zirkular-Verordnung des Armeec-Ober-Kommando vom 4. Mai 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 85, ausgegeben am 26. Mai 1855),

betreffend: **A.** die administrativen Obliegenheiten und die hieraus entspringende Haftung der Truppen-Kommandanten, und

ab. die Wichtigkeitspflege mit, in Abgang kommenden Militär-Individuen.

Seine kaiserlich-königliche Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 28. April 1855 nachstehende Bestimmungen Allergnädigst zu sankzioniren geruht:

A.

Gleichzeitig mit der Einführung der neuen Verrechnungs-Modalität bei den k. k. Truppen und beziehungsweise gleichzeitig mit der Abschaffung der früher bestandenen Konkretnal-Rechnungsform, tritt für sämtliche Partikular-Rechnungsleger der Armee das Recht und die Verpflichtung ein, sich unmittelbar gegen das Aetat zu verrechnen.

*) Landes-Gesetz- und Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1852, XLVI. Stück, Nr. 332, Seite 799.

**) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, Bd. 61, Seite 80; und in der Provinzial-Gesetzsammlung für Galizien vom Jahre 1833, Nr. 58, Seite 116.

****) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen Bd. 69, Seite 64; und in der Provinzial-Gesetzsammlung für Galizien vom Jahre 1841, Nr. 36, Seite 64.

3 Grudnia 1852 r., N. 250 Dziennika Praw Państwa *), także i nadal za prawo służyć mają Postanowienia dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 17 Lutego 1841 r. liczba nadworna 4104 **), wydanego na zasadzie Najwyższych Postanowień z dnia 16 Marca 1833 ***) i z dnia 30 Stycznia 1841, z tą atoliż zmianą, iż termin przedawnienia rozciągnięty został z miesięcy trzech na miesiące sześć, widzi się Ministerium Sprawiedliwości spowodowanem ustanowić co następuje:

§. 1.

Skutkiem przedawnienia ustaje śledztwo i karygodność tych czynów lub opuszczeń, które się ukazują być przestępstwami postanowień ustawy leśnej, wydanej Najwyższem Postanowieniem z dnia 3 Grudnia 1852 r. a oraz nie mają być traktowane i sądzone wedle powszechnej ustawy karniej, jeżeli przestępca nie był pod śledztwo oddany w ciągu miesięcy sześciu, licząc od dnia spełnionego przestępstwa.

§. 2.

Aby móżd korzystać z przedawnienia, nie wymaga się dokonania warunków, w §. 531 ustawy karniej z dnia 27 Maja 1852 r., N. 117 Dziennika Praw Państwa pod a), b) i c) wspomnianych.

Baron **Bach** m. p.

98.

Okólnik Nadkomendy Wojsk z d. 4 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXII, N. 85, wydana dnia 26 Maja 1855),

dotyczący: **A. administracyjnych obowiązków i wynikającej z tąd odpowiedzialności komendantów wojsk, tudzież**

B. obrachunkowości z wojskowymi ubywającymi.

Najwyższem Postanowieniem Swojem z dnia 28 Kwietnia 1855 r. raczył Najjaśniejszy Pan Jego Cesarsko-Królewska Apostolska Mość usankcyonować Najjaśkawięj Postanowienia następujące:

A.

Równocześnie z zaprowadzeniem nowego systemu obrachunku w C. K. wojsku, a względnie równocześnie z uchyleniem dawniej istniejącej formy konkretalnej rachunkowej, zostali wszyscy składający rachunki partykularne w wojsku uprawnieni i zobowiązani, wprost do eraryum składać rachunki.

*) Dziennik Praw krajowych i rządowych dla Galicyi z roku 1852, Część XLVI, N. 332, strona 799.

**) W zbiorze politycznych ustaw i rozporządzeń, tom 69, str. 64; oraz w Zbiorze Ustaw krajowych dla Galicyi z roku 1841, N. 36, str. 64.

***) W zbiorze politycznych ustaw i rozporządzeń, tom 61, str. 80; oraz w Zbiorze Ustaw krajowych dla Galicyi z roku 1833, N. 58, strona 116.

Hiedurch ergab sich sowohl für die Unterabtheilungen der k. k. Armee, als auch für die Truppen-Kommandanten faktisch eine Modifikation der administrativen Obliegenheiten und der aus diesen letzteren entspringenden Verantwortlichkeit, obgleich von dieser Modifikation bisher in keinem Normale ausdrücklich Sprache geführt wurde.

Um nun sowohl die administrativen Obliegenheiten, als auch die aus denselben hervorgehende Verantwortlichkeit, eines Theiles für die Truppen-Kommandanten, und anderen Theiles für die Partikular-Rechnungsleger, im Geiste des neuen Verrechnungs-Prinzipes auf ausdrücklich ausgesprochenen Grundlagen festzustellen, findet man zur Richtschnur Nachfolgendes hinauszugeben:

Im Sinne des neuen Verrechnungs-Prinzipes erscheint ein jeder Rechnungsleger dem Ärar gegenüber bloß für dasjenige unmittelbar verantwortlich, was ihm an ärarischen Geldern und Gütern des Dienstes wegen zur unmittelbaren Verwaltung und Verrechnung übergeben wird.

Den Kommandanten eines Regiments, Korps oder selbständigen Bataillons trifft daher die unmittelbare Verantwortlichkeit nur bezüglich derjenigen ärarischen Gelder und Güter, deren Verwaltung und Verrechnung unter seinem unmittelbaren Einflusse stattfindet.

Von dem Augenblicke an, wo die ärarischen Gelder und Güter des Dienstes wegen zur Verwendung und Verrechnung an die Unterabtheilungen oder sonstigen Rechnungsleger gelangen, sind für die Gebarung dem Ärar gegenüber die Unterabtheilungs-Kommandanten und bezüglich die Partikular-Rechnungsleger unmittelbar verantwortlich; den Kommandanten der Truppe trifft dießfalls bloß eine mittelbare Verantwortlichkeit, welche darin ihren Grund hat, weil der Kommandant verpflichtet ist, die administrative Gebarung der Partikular-Rechnungsleger bezüglich ihrer Ordnungsmäßigkeit gehörig zu überwachen.

Die administrative Verantwortlichkeit des Truppen-Kommandanten ist daher zu Folge des Gesagten eine doppelte, nämlich:

- A. eine unmittelbare, und
- B. eine mittelbare.

Ad A. Unmittelbar verantwortlich ist jeder Kommandant eines Regiments, Korps oder selbständigen Bataillons in Ansehung der Regiments-, Bataillons- oder Korps-Kasse, dann in Ansehung der sonstigen ärarischen Güter, auf deren Verwaltung er entweder selbst oder durch seine ihm untergeordneten Organe einen unmittelbaren Einfluß ausübt. Rücksichtlich der Kasse, dann rücksichtlich der Magazinsvorräthe erscheint der Kommandant selbst als Rechnungsleger; rücksichtlich derjenigen ärarischen Gegenstände, zu deren Unterhaltung ein Geldpauschale bemessen ist, erscheint er als Verwahrer eines ständigen Inventars.

Ueber die Verwaltung und Verrechnung der Truppenkassen besteht eine eigene Kasseeinstruktion. Die Verwaltung und Verrechnung der unter dem unmittelbaren Einflusse

Przezto nastąpiła rzeczywiscie nie tylko dla poddziałów C. K. armii, lecz téż i dla komendantów wojsk modyfikacya w administracyjnych obowiazkach i w odpowiedzialności z nich wynikającéj, lubo o takowéj modyfikacyi dotąd w żadném normale wyrażnie mowy nie ma.

By więc w duchu nowego pryncypu obrachowania ustanowić na wyraźnie wyrzeczonych podstawach tak obowiazki administracyjne, jako téż odpowiedzialność z nich wynikającą, częścią dla komendantów wojsk, częścią zaś dla składających rachunki partykularne, służyć ma za prawidło, co następuje:

W myśl nowego pryncypu obrachowania, zostaje każdy składający rachunki przeciw eraryum wprost odpowiedzialnym tylko za pieniądze i dobra eraryalne które mu z powodu służby oddane są do bezpośredniego zarządu i obrachunku.

Odpowiedzialnym przeto zostaje komendant pułku, korpusu lub udzielnego batalionu wprost tylko za te eraryalne pieniądze i dobra, których administracya i obrachunek zostaje pod wpływem jego bezpośrednim.

Od chwili, w której pieniądze i dobra eraryalne z powodu służby przechodzą do użycia i obrachunku na podziały lub innych rachunki składających, już wprost odpowiedzialnymi zostają za swe zarządzanie onemiż naprzeciw eraryum komendanci poddziałowi a względnie składający rachunki partykularne; na komendanta wojska wkłada się w téj mierze tylko odpowiedzialność pośrednia, która się na tém zasadza, że komendant obowiazanym jest czuwać należycie nad regularnym tokiem administracyjnego zarządu składających rachunki partykularne.

Administracyjna odpowiedzialność komendanta wojska jest przeto, jak właśnie wspomniano, podwójna, to jest:

A. bezpośrednia, i

B. pośrednia.

Ad A. Bezpośrednio odpowiedzialnym jest każdy komendant pułku, korpusu lub udzielnego batalionu co się tyczy kasy pułkowej, batalionowéj lub korpusowéj, tudzież co się tyczy innych dóbr eraryalnych, na których zarząd on wywiera wpływ bezpośredni albo sam, albo przez organa sobie podwładne. Co do kasy, niemniej co do zasobów magazynowych komendant sam rachunki składa, co do przedmiotów eraryalnych, na których utrzymanie wymierzone jest pauszale piéniężne, uważanym być ma takowy za zachowcę inwentarza stałego.

Pod względem administracyi i obrachunku kas wojskowych istnieje osobna instrukcyja kasowa. Administracyę i obrachunek zasobów eraryalnych, stojących

des Kommandanten stehenden ärarischen Vorräthe ist gleichfalls durch Spezialinstruktionen geregelt; endlich sind die aus dem Geldpauhallien-Bezuge für ärarische Vorrathsgegenstände hervorgehenden Verpflichtungen in abgesonderten gesetzlichen Normen ausgesprochen. In alle diese Vorschriften muß sich von Seite des Kommandanten pünktlich gehalten werden, widrigen Falles er für einen jeden durch Außerachtlassung vorgezeichneter pflichtmäßiger Obliegenheiten entstandenen Schaden dem Ärar unmittelbar ersatzpflichtig wird.

Eine gleiche Verantwortlichkeit trifft auch den Kommandanten eines Bataillons, sobald dieses Letztere von der Truppe selbständig detachirt wird.

Der Kommandant eines solchen selbständig detachirten Bataillons wird daher bezüglich der ihm zugewiesenen Kasse und Magazinsverwaltung dem Ärar gegenüber unmittelbar verantwortlich sein, und den Kommandanten der Haupttruppe dießfalls eine Verantwortung nicht treffen.

Ad B. Für die administrativen Vorgänge bei den Unterabtheilungen ist der Kommandant einer jeden Truppe, wie oben erwähnt, in soferne mittelbar verantwortlich, als er verpflichtet ist, die Ersteren in administrativer Beziehung genau zu überwachen.

Diese Überwachung bezieht sich sowohl auf die ökonomische Gebarung als auch auf die Richtigkeitspflege der Unterabtheilungen.

Es entspringen hieraus für den Kommandanten eines Regiments, Korps oder selbständigen Bataillons die nachfolgenden Obliegenheiten:

a) Der Kommandant ist verpflichtet, darauf zu halten, daß die bestehenden Gebarungs- und Gebührevorschriften in Bezug auf Gelder, Naturalien, Service, Montur, sowie überhaupt in Bezug auf alle ärarischen Güter, welche den Rechnungslegern des Dienstes wegen zur Verwaltung und Verwendung zukommen, von Seite der Unterabtheilungen auf das Genueste befolgt werden. Er hat dießfalls die Unterabtheilungen strenge zu überwachen, allenfällige Unregelmäßigkeiten und Ungebühren sofort abzustellen, für die Aufrechterhaltung der administrativen Ordnung unausgesetzt zu sorgen, und Diejenigen, welche derselben zuwider handeln, nöthigen Falles mit den ihm zu Gebote stehenden Zwangsmitteln zur Ordnung anzuhalten.

b) Der Kommandant hat darauf zu halten, daß die Rechnungslegung pünktlich und richtig geschehe. Alle einlangenden Verpflegs- und sonstigen Rechnungen, dann Journale, sind nach Vorschrift des Dienstreglements mit dem Präsentatum zu versehen.

Terminsüberschreitungen beim Rechnungserlage hat er nicht zu dulden, und nach Umständen selbst zu ahnden.

c) Der Kommandant hat darauf zu sehen, daß die Rechnungsmängel von den Unterabtheilungen stets unverzüglich berichtigt oder erläutert werden, zu welchem Behufe er die von den Zensursbehörden einlangenden Rechnungs-Bemängelungen eigenhändig zu präsentiren, und seiner Durchsicht zu unterziehen hat.

pod bezpośrednim wpływem komendanta uregulowano także w instrukcyach specjalnych; nakoniec obowiązki, wynikające z poboru pauszaliów pieniężnych na utrzymanie przedmiotów zasobowych eraryalnych wyrzeczone są w oddzielnych normach prawnych. Wszystkich tych przepisów komendant ściśle przestrzegać winien, inaczej bowiem staje się wprost odpowiedzialnym przeciw eraryum za wszelką szkodę, wynikłą przez zaniechanie powinności obowiązkowych przepisanych, którą wynagrodzić winien.

Ta sama równie odpowiedzialność włożoną zostaje także i na komendanta batalionu, jak skoro tenże ostatni od wojska udzielnie odosobnionym został.

Komendant takowego udzielnie detaszowanego batalionu będzie przeto co się tyczy przekazanej mu kasy i administracyi magazynowej naprzeciw eraryum bezpośrednio odpowiedzialnym, a na komendanta głównego wydziału wojska nie spada w tej mierze żadna odpowiedzialność.

Ad B. Co do administracyjnego toku w poddziałach komendant każdego wojska, jak wyżej wspomniano, o tyle pośrednio jest odpowiedzialnym, o ile tenże obowiązany jest, czuwać ściśle nad postępowaniem pod względem administracyjnym.

Obowiązek ten odnosi się nie tylko do ekonomicznego zarządzania, lecz też i do obrachunkowości poddziałowej.

Wynikają więc z tąd dla komendanta pułku, korpusu lub udzielnego batalionu następujące obowiązki:

- a) Komendant obowiązany jest, czuwać nad tém, ażeby istniejące przepisy zarządzania i należności co się tyczy pieniędzy, naturaliów, serwisu, munduru, jako też w ogólności, co się tyczy wszelkich dóbr eraryalnych, przypadających składającym rachunki z toku służby do administracyi i użycia, ze strony poddziałów jak najściślej przestrzegane zostały. Obowiązany jest przeto poddziały ściśle kontrolować, spostrzeżone nieregularności i nieprzychylności natychmiast usuwać, ku utrzymaniu porządku administracyjnego ciągłą baczność mieć, i do porządku nakłonić tych, którzy temu wbrew działają, w razie potrzeby środkami do jego dyspozycyi będącemi.
- b) Komendant zważać ma na to, ażeby składanie rachunku punktualnie i należyte odbywanem było. Wszelkie rachunki zaopatrzenia i inne tudzież żurnale wedle regulaminu służbowego opatrzone być winny datą prezentacyi.

Przekroczeń terminu przy składaniu rachunku nie powinien cierpieć, i wedle okoliczności sam je karać ma.

- c) Komendant na to pilnie zważać ma, ażeby pochyby rachunkowe przez poddziały zawsze bez zwłoki były sprostowane lub wyjaśnione; końcem tego własnoręcznie zamieścić winien prezentatum na aktach pochyb rachunkowych, przez władze cenzurowe nadesłanych, i je własnej rewizyi poddać.

- d) Der Kommandant hat sein Augenmerk insbesondere darauf zu richten, daß die Entstehung von Ararialschulden, wo möglich hintangehalten, die vorhandenen derlei Schulden vorschriftsmäßig getilgt, und die zur Schuldentilgung allenfalls eingeleiteten Gageabzüge nicht unterbrochen werden.

Tritt der Fall ein, daß ein Individuum, welches mit einem Ararialschuldrestes anhäftet, aus dem Standesverbande einer Truppe ausscheidet, so hat der Kommandant dieser Letzteren die zur Hereinbringung eines solchen Schuldrestes nöthigen Veranlassungen zu treffen.

Er hat deshalb die Ausweise über die interimalen Einnahmen und Ausgaben mit Beifügung seiner Unterschrift allmonatlich durchzusehen, wodurch er von dem Schuldenstande, und den Forderungen der Individuen seines Truppenkörpers genaue Kenntniß erlangen wird.

- e) Der Kommandant ist verpflichtet, diejenigen Unterabtheilungs-Kommandanten und manipulirenden Unteroffiziere, dann Rechnungsleger, in deren Rechnungen sich auffallende, eine Unverlässlichkeit oder Unaufmerksamkeit in der inneren Gebarung bezeugende Verstöße zeigen, entsprechend zu ahnden. Unvertrauten Individuen darf eine Rechnungslegung in keinem Falle übertragen werden.
- f) Dem Truppen-Kommandanten obliegt die öftere Visitirung der Unterabtheilungen, wobei er darauf zu sehen hat, ob die vorgeschriebenen Protokolle und Vormerkungen, insbesondere aber die Grundbücher, Zahlungslisten und das Kasse-Journal gehörig geführt werden. Unregelmäßigkeiten und Unordnungen hierin sind unverzüglich abzustellen.

Wenn der Kommandant einer Truppe die hier speziell aufgezählten, ihm obliegenden, die ökonomische Gebarung und die Richtigkeitspflege bei den Unterabtheilungen betreffenden Verpflichtungen außer Acht läßt, und es erwächst dem Arar durch eine solche Außerachtlassung ein Schaden, so ist der Kommandant für diesen Letzteren mittelbar verantwortlich, das heißt, er wird dem Arar gegenüber für den Fall ersatzpflichtig, als der Schadenersatz von dem betreffenden, unmittelbar verantwortlichen Unterabtheilungs-Kommandanten oder Rechnungsleger nicht sollte hereingebracht werden können.

Die hier aufgezählten administrativen Obliegenheiten übergehen, mit Ausnahme des Punktes d), der sich bloß auf jene Kommandanten bezieht, welche die Rechnungskanzlei zur Seite haben, auch auf die Bataillons-Kommandanten, im Falle ihr Bataillon von der Haupt-Truppe selbständig wegdetachirt wird.

Die den Truppen als ökonomische Organe beigegebenen Rechnungsbeamten haben übrigens die Verpflichtung, den Kommandanten auf jede vorkommende Ungebühr oder Unregelmäßigkeit, sowohl in der ökonomischen Gebarung als auch in der Richtigkeitspflege, insbesondere aufmerksam zu machen.

Was endlich den Beginn und die Dauer der administrativen Verantwortlichkeit, beziehungsweise der daraus entspringenden Haftung anbelangt, so hat diese Letztere so-

- d) Komendant szczególnie na to zwrócić ma baczną swą, ażeby ile możności powstrzymane były zaciągania długów eraryalnych, ażeby takowe długi już istniejące wedle przepisów umarzane były, i ażeby nie przerywano potrąceń w gaży, jakieby dla umorzenia długu zarządzono.

Jeżeli się wydarzy przypadek, że ustępuje kto z wężła wojska jakiego, będący obciążonym długiem eraryalnym, wówczas komendant tegoż wojska zarządzić winien co potrzeba do ściągnięcia długu takowego.

Winien przeto co miesiąc przeglądać wykazy interymalnych dochodów i wydatków przy zamieszczeniu podpisu swego, przez co otrzyma dokładną wiadomość o stanie długów i pretensyj w korpusie wojska swego.

- e) Komendant obowiązany jest, odpowiednio ukarać komendantów poddziałowych i podoficerów manipulacyjnych, tudzież składających rachunki, jeżeli w ich rachunkach postrzeże takie pochyby, które dowodzą niedokładność lub nieuwagę we wnętrznem zarządzaniu. Osobom, nie mającym świadomości rzeczy, w żadnym razie składanie rachunku poruczonem nie będzie.
- f) Komendant wojska obowiązany jest częściej wizytować poddziały, przyczem na to zważać ma, czy przepisane protokoły i zanotowania, mianowicie zaś księgi gruntowe, wykazy splat i żurnal kasowy należycie są prowadzone. Nieregularności i nieporządek w tej mierze natychmiast usuniętym być ma.

Jeżeli komendant wojska zaniedba obowiązki tu wyszczególnione, dotyczące ekonomicznego zarządu i obrachunkowości przy podziałach, a urośnie eraryum przez takowe zaniedbanie szkoda, wówczas komendant za tę szkodę pośrednio jest odpowiedzialnym, to jest, będzie naprzeciw eraryum do wynagrodzenia téjże obowiązany na ten przypadek, gdyby wynagrodzenie nie mogło być ściągniętem od dotyczącego, bezpośrednio odpowiedzialnego komendanta poddziałowego lub od składającego rachunki.

Wyliczone tu administracyjne obowiązki przechodzą z wyjątkiem punktu d), ściągającego się do tych komendantów, którzy mają sobie przydzieloną kancelaryę rachunkową, także i do komendantów batalionowych, jeżeli batalion ich oddzielnie został detaszowanym od wojska głównego.

Urzędnicy rachunkowi przydzieleni do wojska jako organa ekonomiczne obowiązani są zresztą, uważnym uczynić komendanta szczegółowo na wszelką niestosowność lub nieregularność, zachodzącą tak w ekonomicznym zarządzie jako téż w obrachunkowości.

Co się nareszcie tyczy początku i trwania administracyjnej odpowiedzialności, a względnie wynikającego z tąd obowiązku wynagrodzenia szkody, obowiązek ten

wohl für den Kommandanten einer Truppe, als auch für jenen einer Unterabtheilung, vom Tage der Kommandoübernahme zu beginnen, und in soferne sie aus der ökonomischen Gebarung entspringt, bis zum Tage der Kommandoübergabe, in soferne sie aber aus der Rechnungslegung hervorgeht, in Friedenszeiten durch zwei Jahre, in Kriegszeit durch drei Jahre vom Tage der Einsendung der letzten Rechnung fortzudauern. Gedachte Haftungsfristen haben jedoch in Bezug auf die Empfangstellung von Verrechnungsvorschüssen jeder Art, in Bezug auf Empfänge aus Zivilkassen und Requisitionen, und in Bezug auf Beschädigungen des Arars, bei welchen eine böse Absicht unterlaufen ist, keine Wirksamkeit.

Die in der vorliegenden Zirkularverordnung ausgesprochenen Grundsätze über die administrativen Obliegenheiten, und die hieraus entspringende Haftung sind sich von sämtlichen Truppen- und Unterabtheilungs-Kommandanten bei ihren administrativen Gestionen genau gegenwärtig zu halten, indem sie dadurch in die Lage kommen, bei strenger Beobachtung der vorgezeichneten Obliegenheiten jede Ersappflichtigkeit zu vermeiden.

Die administirenden Behörden sind angewiesen, bei Beurtheilung der Ersappflicht für Beschädigungen des Arars die, in gegenwärtiger Verordnung ausgesprochenen Haftungsgrundsätze als maßgebend zu betrachten.

Die in dieser Verordnung ausgesprochene Beschränkung des Haftungstermines der Rechnungsleger hat erst rücksichtlich der, vom 1. Mai 1855 an einlangenden Rechnungen zu beginnen.

B.

Um bezüglich der Berichtigung von Ararial-Schuldposten, welche hinter den in Abgang kommenden Offizieren, Militärparteien und Beamten zurückbleiben, im Sinne des neuen Rechnungs-Verfahrens ein gleichmäßiges, das Interesse des Arars gehörig sicher stellendes Benehmen zu erzielen, wird zur genauen Nachachtung Folgendes festgesetzt.

1. Die beim früheren Rechnungssysteme vorgezeichnet gewesenen jährlichen Personalabrechnungen sind mit Rücksicht auf das neue Rechnungsverfahren, welches die Originalaufrechnungen der Partikular-Rechnungsleger selbst der unmittelbaren Kontrolle unterzieht, nicht mehr erforderlich, und daher bereits unterm 17. Jänner 1854, Sekzion III, Abtheilung 11, Nr. 5, abgestellt worden.

Ebenso haben in Zukunft die früheren Finalabrechnungen zu unterbleiben.

2. Sobald jedoch Individuen, welche in die Kategorie der Offiziere, Militärparteien oder Beamten gehören, entweder gänzlich aus dem Militärverbande ausscheiden, oder aus dem Stande, beziehungsweise aus der Verpflegung einer Truppe oder Kriegskasse in den Stand, respektive in die Verpflegung einer anderen Truppe oder Kriegskasse treten, sind behufs der gesicherten Hereinbringung der, hinter solchen Individuen allenfalls ansahstenden Ararialschulden, Richtigkeitszeugnisse auszufertigen.

początek bierze tak dla komendanta wojska, jako też dla komendanta poddziału od dnia przejęcia na się komendy, i trwać będzie, o ile takowy wypływa z ekonomicznego zarządu aż do dnia oddania komendy, o ile zaś wypływa z składania rachunków w czasie pokoju przez dwa lata, w czasie wojny przez trzy lata, licząc od dnia przesłania ostatniego rachunku. Rzeczono terminu obowiązkowości do wynagrodzenia nie mają atoliż działalności co do odbioru zaliczek obrachunkowych wszelkiego rodzaju, co do odbioru z kas cywilnych i rekwizycyj, i co do uszkodzeń eraryum, przy których zły zamiar zachodzi.

Zasady wyrzeczone w niniejszym okólniku w przedmiocie obowiązków administracyjnych, tudzież wynikającego z nich obowiązku wynagrodzenia szkody, ściśle przed oczyma mieć winni wszyscy komendanci wojsk i poddziałów przy swych czynnościach administracyjnych, przez co w stanie będą, przy ścisłym przestrzeganiu obowiązków przepisanych uniknąć wszelkiej obowiązkowości wynagrodzenia.

Władze administracyjne mają sobie polecone, przy ocenieniu obowiązkowości co do uszkodzenia eraryum, za prawidło uważać zasady, w niniejszém rozporządzeniu w tej mierze wyrzeczone.

Wyrzeczone w niniejszém rozporządzeniu ograniczenie terminu obowiązkowości wynagrodzenia poczynąć się będzie dopiero od rachunków, z dnia 1 Maja 1855 nadesłanych.

B.

By w przedmiocie spłat długów eraryalnych, pozostałych po oficerach, stronach wojskowych i urzędnikach, w ubytek wchodzących, w myśl nowego postępowania rachunkowego osiągnąć jednostajność należytego ubezpieczenia interesu eraryalnego, wydane zostają do ścisłego przestrzegania postanowienia następujące:

1. Rachunki personalne roczne, jakie przy dawniejszym systemie rachunkowym były przepisane, ze względu na nowy tok postępowania rachunkowego, poddającego rachunki oryginalne składających partykularya pod bezpośrednią kontrolę, nie są już więcej potrzebne, a przeto pod dniem 17 Stycznia 1854, sekcya III, oddział 11, Nr. 5, zostały uchylone.

Podobnie ustają nadal dawniejsze obrachunki finalne.

2. Skoro jednak indywidua, należące do kategorii oficerów, stron wojskowych lub urzędników, albo zupełnie z węzła wojskowego występują, albo tylko ze stanu, względnie z opatrzenia ze strony jednego wojska lub kasy wojennej przechodzą do stanu, względnie opatrzenia ze strony drugiego wojska lub kasy wojennej, co się tyczy ubezpieczonego ściągnięcia długów eraryalnych, jakieby po takowych indywiduach zalegały, wystawione być winny świadectwa likwidacyjne.

3. Mit Rücksicht auf den erwähnten Zweck der Richtigkeitszeugnisse müssen selbe die nachstehenden Daten genau zu entnehmen geben:

- a) Den Betrag der, hinter den außer Stand kommenden Individuen allenfalls aushaftenden Ararialschuld ziffermäßig ausgesprochen, mit der Angabe, aus welcher Verrechnung oder aus welcher Veranlassung die Schuld entstanden sei. Ist eine Schuld nicht vorhanden, so ist dieß ausdrücklich zu bemerken.
- b) Den Betrag der allenfälligen Forderung, mit gleichmäßiger Angabe der Quelle, aus welcher solche entsprungen ist. Existirt keine Forderung, so muß auch dieser Umstand ausdrücklich erwähnt werden.

Vorhandene Forderungs- und Schuldposten müssen gegen einander abgeglichen, und nur der erübrigende Betrag als Schuld oder Forderung nachgewiesen werden.

- c) Die Angabe derjenigen Posten, über welche der Rechnungsprozeß noch anhängig, respektive entweder die Erläuterung oder Erledigung noch ausständig ist.
- d) Die Angabe, bis zu welchem Zeitabschnitte die Anmerkungen der Zensursbehörden bereits erflossen seien, und für welchen Zeitabschnitt daher allenfalls noch Anmerkungen der Zensursbehörden bezüglich auf das betreffende Individuum möglicher Weise erfließen könnten.

Dabei ist auch die Gattung der gelegten Rechnungen stets speziell anzuführen.

Die Richtigkeitszeugnisse sind im Allgemeinen nach den hierneben zuliegenden Mustern auszufertigen, müssen jedoch die sub a), b), c) und d) als unbedingt erforderlich angegebenen Daten jedenfalls, und zwar präzis und unzweideutig enthalten.

4. Die Richtigkeitszeugnisse sind jederzeit auszufertigen, sobald einer der im zweiten Punkte der gegenwärtigen Verordnung erwähnten Fälle eintritt, und zwar ohne Unterschied, ob das Individuum, um dessen Standesveränderung es sich handelt, mit einer Ararialschuld anhastet oder nicht.

5. Bezüglich derjenigen Individuen, welche in den Standesverband einer Truppe gehören, und daher ihre Gebühren entweder bei dieser Letzteren, oder aber auf Rechnung derselben empfangen, sind die Richtigkeitszeugnisse von der Truppen-Rechnungskanzlei zu verfassen, und von dem Kommandanten der Truppe, beziehungsweise von demjenigen Stabsoffiziere auszufertigen, an dessen Seite sich die Rechnungskanzlei befindet.

Für den abgegangenen Truppen-Kommandanten oder Vorstand selbst, ist von dessen unmittelbarem Nachfolger das Richtigkeitszeugniß auszufertigen.

Dort, wo keine Rechnungskanzlei existirt, hat von diesem Nachfolger die Verfassung und Ausfertigung zugleich zu geschehen.

Handelt es sich um ein Richtigkeitszeugniß für ein isolirtes, das ist für ein mit dem Empfange seiner Gebühr bei einer Kriegskasse selbständig angewiesenes Militärin-

3. Ze względu na wspomniony cel świadectw likwidacyjnych muszą takowe dokładnie wykazywać data następujące:

- a) Kwotę długu eraryalnego, jaki zalega po indywiduach, ze stanu wychodzących, z dokładną cyfrą tegoż przy wyszczególnieniu oraz, z jakiego obrachunku lub z jakiego powodu dług powstał. Jeżeli dług nie ma miejsca, należy to wyraźnie namienić.
- b) Kwotę zachodzącej pretensyi czyli należitości z równoczesném wymienieniem źródła, z którego takowa powstała. Jeżeli pretensya nie ma miejsca, musi także i ta okoliczność wyraźnie być wymienioną.
Zachodzące pozycye należitości i długu muszą być wzajemnie zrównane i tylko pozostająca kwota jako dług lub należitość wykazaną.
- c) Wymienienie tych pozycyj, w których proces rachunkowy jeszcze stoi, względnie albo wyjaśnienie albo załatwienie jeszcze zaległym jest.
- d) Wyszczególnienie, aż do którego czasu nadeszły już uwagi władz cenzurowych, i dla któregoby jeszcze czasu nastąpić mogły ich uwagi co do indywiduum w mowie będącego.

Przytém téż i gatunek złożonych rachunków zawsze specyalnie ma być wyrażony.

Potwierdzenia likwidacyjne wystawione być winny w powszechności wedle wzorów obok załączonych, atoliż zawsze zawierać muszą w sobie data, pod a), b), c) i d) wymienione, jako bezwarunkowo wymagane, a to z dokładnością i bez wszelkiej dwuznaczności.

4. Świadectwa likwidacyjne każdego czasu muszą być wydane, skoro zachodzi jeden z przypadków w drugim punkcie niniejszego rozporządzenia wspomnianych, a to bez różnicy, czy indywiduum, o którego zmianę stanu chodzi, obciążoném jest długiem eraryalnym lub nie.

5. Co się tyczy indywiduów, należących do węzła stanu wojska jakiego, a przeto pobierających należitości swe albo u tegoż wojska, albo téż na rachunek jego, potwierdzenia likwidacyjne ułożone być mają przez kancelaryę rachunkową wojska i wystawione będą przez komendanta wojska, względnie przez tego oficera sztabowego, który sobie poruczoną ma kancelaryę rachunkową.

Gdyby sam komendant wojska lub przełożony w odchodzie się znajdował, wystawić powinien jego bezpośredni następca świadectwo likwidacyjne.

Tam, gdzie nie ma kancelaryi rachunkowej, tenże następca ułożyć i wystawić winien świadectwo rzeczzone.

Jeżeli chodzi o świadectwo likwidacyjne dla osoby wojskowej, co do poboru należitości oddzielnie przekazanej do kasy wojskowej, wówczas kasa wojskowa dotycząca,

dividuum, so hat die betreffende Kriegskasse, bei welcher ein solches Individuum zuletzt in der Verpflegung stand, das Richtigkeitszeugniß zu verfassen und auszufertigen.

Doch hat sich dieß auf jene Individuen der vorbezeichneten Kategorie nicht zu erstrecken, welche zum Truppenverbande gehören, da für dieselben derlei Zeugnisse die Truppen-Rechnungskanzleien auszustellen, und diese behufs dessen mit der betreffenden Kriegskasse in das Einvernehmen sich zu setzen haben.

6. Die Ausfertigung der Richtigkeitszeugnisse hat jederzeit schnellig, das heißt, sogleich nach dem dienstlichen Bekanntwerden der betreffenden Standesveränderung stattzufinden.

Die Truppen-Rechnungskanzleien haben selbe sogleich nach dem Einlangen der Verpflegungsrechnungen für denjenigen Monat, in welchem die Standesveränderung vorkam, herzustellen.

7. Die ausgefertigten Richtigkeitszeugnisse sind sofort ohne Verzug derjenigen Truppe, Branche, Kriegskasse oder Behörde zuzusenden, welche, je nach der Beschaffenheit des Falles, berufen erscheint, für die Hereinbringung einer allenfälligen Merarialschuld von Seite desjenigen Individuums Sorge zu tragen, mit welchem die Standesveränderung vorgegangen ist.

Gleichzeitig ist ein zweites Pare des Richtigkeitszeugnisses auch dem betreffenden Individuum selbst oder dessen Rechtsnachfolger oder Vertreter auszuhandigen.

Für die, mittelst Transferirung aus der Verpflegung einer Truppe, Branche oder Kriegskasse in jene einer anderen Truppe, Branche oder Kriegskasse tretenden Individuen hat sonach das Richtigkeitszeugniß an die letztere Truppe, Branche oder Kriegskasse übersendet zu werden.

Für die Verstorbenen ist solches der zuständigen Verlassenschafts-Abhandlungsbehörde und den Erben zu übergeben.

Mit den, durch Quittirung oder Entlassung in Abgang Kommenden, ist noch vor erfolgendem Abgange Richtigkeit zu pflegen, und sodann erst ihnen das Richtigkeitszeugniß auszuhandigen.

In Fällen, wo für in Abgang kommende Individuen ein Kurator aufgestellt wird, ist diesem das Richtigkeitszeugniß zuzustellen.

8. Die Richtigkeitszeugnisse vertreten in Betreff der, in demselben nachgewiesenen Schuldposten oder Forderungen die Stelle von Zurechnungsdokumenten, daher von Seite der Truppen und Branchen dießfalls mittelst des Durchführungs-Journals die gehörige Behandlung im Geldsummar, und zwar auf folgende Weise stattzufinden hat.

Schuldposten, welche von anderen Truppen und Branchen oder Kriegskassen zugerechnet werden, kommen als Vorschuß von fremden Truppen oder Branchen im Empfang und als interimale Ausgabe durchzuführen.

ze strony której indywiduum takowe ostatnią razą otrzymało zaopatrzenie swe, ułożyć i wystawić ma świadectwo likwidacyjne.

Wszakże nie będzie się to odnosić do tych indywiduów wyż rzeczonej kategorii, które należą do węzła wojskowego, albowiem dla nich wystawiać winny takowe świadectwa kancelarye rachunkowe wojskowe, w której to mierze porozumienia zasięgnąć mają u dotyczącej kasy wojennój.

6. Wystawienie świadectw likwidacyjnych każdego czasu spieszenie, to jest zaraz po służbowém zawiadomieniu o dotyczącej zmianie stanu nastąpić winno.

Kancelarye rachunkowe winny przeto takowe przyrządzić zaraz po nadejściu rachunków opatrzenia za ten miesiąc, w którym zmiana stanu nastąpiła.

7. Wystawione świadectwa likwidacyjne bezzwłocznie przesłane zostaną do tego wojska, branszy, kasy wojennój lub władzy, która stosownie do przypadku, powołaną jest, mieć staranie o ściągnięcie długu eraryalnego, zachodzącego ze strony indywiduum, z którym zmiana nastąpiła.

Zarazem wręczone być ma drugie pare świadectwa likwidacyjnego także dotyczącemu indywiduum samemu lub następcy jego prawnemu albo zastępcy.

Co do indywiduów, które przeniesione będą z zaopatrzenia ze strony jednego wojska, branszy lub kasy wojskowej do onegoż wojska drugiego, branszy lub kasy wojennój, świadectwo likwidacyi przesłane być ma do tegoż wojska, branszy lub kasy wojennój.

Co się tyczy zmarłych, świadectwo takowe wręczone być ma właściwej władzy pertraktacyjnej i spadkobiercom.

Z tymi, którzy przestają należeć do wojska przez opuszczenie tegoż lub dymisją, jeszcze przed ich odchodem likwidować należy, i dopiero wtedy im wydać świadectwo likwidacyjne.

W przypadkach, gdzie dla indywiduów brakujących kurator jest ustanowiony, świadectwo likwidacyi temuż doręczone być ma.

8. Świadectwa likwidacyjne zastępują, co się tyczy wykazanych w nich długów lub należitości, miejsce dokumentów dorachowawczych, przeto ze strony wojsk i branszów nastąpić winno w téj mierze należyte postępowanie w summaryszu pieniężnym za pomocą żurnalu zrównawczego, a to w sposób następujący.

Długi dorachowane od innych wojsk i branszów lub kas wojennych, wstawione będą jako zaliczka od cudzych wojsk lub branszów w odbiorze i oraz dla zrównania jako wydatek interymalny.

Forderungen, welche von anderen Truppen und Branchen oder Kriegskassen zugerechnet werden, sind im Empfange als interimale Einnahme, in der Ausgabe als Vorschuß an fremde Truppen oder Branchen zu behandeln.

Bei wegüberrechneten Schuldposten oder Forderungen hat die umgekehrte Behandlung im Geldsummar einzutreten.

Da in die Richtigkeitszeugnisse bloß liquide Posten als Schuld oder Forderung aufgenommen werden dürfen, so hängt die hier vorgezeichnete Behandlung derselben keineswegs von einer Uiberrechnungszustimmung ab, sondern solche Posten müssen von einem jedem Truppenkörper unbedingt und ohne Widerrede übernommen, beziehungsweise sogleich nach dem Einlangen der Richtigkeitszeugnisse in der hier vorgeschriebenen Weise der Rechnung unverzüglich einverleibt werden.

Die Kriegskassen haben diejenigen Schuldposten, welche ihnen mittelst der Richtigkeitszeugnisse zugerechnet werden, als Vorschuß von fremden Branchen oder Kassen im Empfange einzustellen, sofort bis zur bezüglichen seimezeitigen Berichtigung zu verausgaben, und derlei Posten bis zur Hereinbringung in der vorgeschriebenen genauen Vormerkung zu halten.

Diejenigen Schuldposten, welche die Kriegskassen an andere Truppen, Branchen oder Kassen mittelst der Richtigkeitszeugnisse wegüberrechnen, haben sie als berichtigten Aerial-Ersatz im Empfange und als Vorschuß für die betreffende Truppe, Branche oder Kriegskasse in der Ausgabe durchzuführen.

9. Bevor ein von einer Truppe oder Branche in Abgang kommendes Individuum der im zweiten Punkte bezeichneten Kategorien an seine neue Bestimmung abgeht, beziehungsweise noch vor der Ausfertigung des Richtigkeitszeugnisses, sind von einem solchen Individuum alle schwebenden Rechnungsbemänglungen nach Thunlichkeit entweder zu berichtigen oder zu erläutern.

Sollte dieß nicht thunlich sein, oder sollten von den Zensursbehörden nach der Ausfertigung des Richtigkeitszeugnisses neue Bemänglungen erfließen, so ist der hievon Betroffene mittelst seines neuen Truppenkörpers zur schleunigen Erläuterung oder Berichtigung zu verhalten, und hat diese Letztere durch unmittelbaren Erlag bei der neuen Truppe zu geschehen. Diese letztere Truppe hat eine solche Erlagspost als Vorschuß von der früheren Truppe des Betroffenen unter gleichzeitiger Verständigung derselben in den Empfang zu stellen.

Die frühere Truppe des Betroffenen wird hierauf eine solche Erlagspost mittelst des Durchführungs-Journals als berichtigte Interimal-Ausgabe im Empfange, und als Vorschuß für fremde Truppen in der Ausgabe zu behandeln haben.

10. Alle über Verstorbene auszustellende Rechnungsrichtigkeits-Zeugnisse sind der Prüfung des betreffenden Landes-Rechnungsdepartements zu unterziehen, welches die Bestätigung des dießfälligen Befundes beizusetzen hat.

Należytości, dorachowane od innych wojsk i branszów lub kas wojennych, uważane będą w odbiorze jako przychód interymalny, w wydatku jako zaliczka dla cudzych wojsk lub branszów.

Przy długach lub należytościach z przeniesieniem obrachowanych nastąpić winno przeciwne postępowanie w summaryuszu pieniężnym.

Ponieważ w świadectwach likwidacyjnych wciągane być mogą tylko pozycje sprawdzone jako dług lub należytość, przeto przepisane niniejszém postępowanie nie będzie zależeć bynajmniej od zezwolenia ku przeniesieniu rachunku, lecz pozycje takowe mają bezwarunkowo i bez wszelkiego sprzeciwiania się przyjęte być od każdego korpusu wojskowego, a względnie zaraz po nadejściu świadectw likwidacyjnych bezzwłocznie wcielone być do rachunku w sposobie tu wskazanym.

Kasy wojenne mają pozycje długu, które im dorachowane będą za pomocą świadectw likwidacyjnych, wstawić jako zaliczkę od cudzych bransz lub kas w odbiorze, następnie aż do spłaty należnej w swoim czasie zamieścić w wydatku, i pozycje takowe aż do ściągnięcia w przepisanej ściślejszej prenotacyi utrzymać.

Długi, jakie kasy wojenne przenoszą na inne korpusy wojsk, bransze lub kasy za pomocą poświadczeń likwidacyjnych, zaciągnięte być mają jako wynagrodzenie spłacone do eraryum, w odbiorze, a oraz jako zaliczka dla wojska dotyczącego, branszy lub kasy wojennej w wydatku.

9. Nim indywiduum jakie, będące w odchodzie od wojska lub branszy, należące do kategorii wspomnianych w punkcie drugim, na nowe przeznaczenie swe odejdzie, względnie nim wystawione będzie świadectwo likwidacyjne, powinno indywiduum takowe ile możności albo sprostować albo wyjaśnić wszelkie wiszące pochyby rachunkowe.

Gdyby się to skutecznie nie dało, albo gdyby ze strony władz cenzurowych po wystawieniu świadectwa likwidacyjnego nowe pochyby poczynione były, wówczas dotyczący spowodowanym być ma przez swój nowy korpus wojska do spieszniejszego wyjaśnienia lub załatwienia, które to załatwienie nastąpić winno przez bezpośrednie złożenie spłaty u nowego korpusu wojska. Tenże korpus ostatni obowiązany jest także złożenie wstawić w odbiorze jako zaliczkę od dawnego korpusu indywiduum dotyczącego z jednoczesném o tém zawiadomieniem jego.

Dawny korpus wojska indywiduum dotyczącego takowy depozyt zamieścić ma za pomocą żurnалу zrównawczego jako spłacony wydatek interymalny w odbiorze, a jako zaliczkę dla cudzych wojsk w wydatku.

10. Wszelkie świadectwa likwidacyi rachunków co do zmarłych wystawione, poddane być winny pod rozpoznanie dotyczącego departamentu rachunkowego krajowego, który zamieścić ma potwierdzenie dotyczącego wyvodu rzeczy.

Hat der Verstorbene einem solchen Rechnungskörper angehört, dessen Rechnungsprozeß lediglich von der Kriegsbuchhaltung auszutragen kommt, so obliegt dieser die Prüfung und Bestätigung eines solchen Zeugnisses.

Der Abhandlungsbehörde haben diese Richtigkeitszeugnisse längstens binnen sechs Monaten vom Tage des kundgemachten Ediktes zur Einberufung der Gläubiger zuverlässig zuzukommen, da nach Verstreichung des vorgedachten Termines die Verlassenschaftsabhandlung zu pflegen ist, jedoch unbeschadet des während der Verjährungszeit dem Aerar zustehenden Rechtes, seine Forderungen geltend zu machen.

Rücksichtlich jener Marine-Individuen, die zur Administration eines oder mehrerer k. k. Kriegesfahrzeuge gehört haben, und mit welchen vor ihrem Ableben das administrierte Schiffsmateriale nicht liquidirt werden konnte, hat dieser Termin vom Tage der Einsendung des Kommissionsbefundes über das in der Verrechnung des Verstorbenen gestandene Materiale zu gelten.

11. Sollte durch die Außerachtlassung der in der gegenwärtigen Verordnung vorgezeichneten Maßregeln eine Aervarialschuld ganz oder zum Theile uneinbringlich werden, so haftet für die Schuld Derjenige, welchem die dießfällige Außerachtlassung zur Last fällt.

Erzherzog Wilhelm m. p.

Feldmarschal Lieutenant.

Jeżeli zmarły należał do takiego korpusu rachunkowego, którego sprawa rachunkowa załatwioną być ma li tylko przez buhalteryę wojenną, wówczas rozpoznanie i stwierdzenie takowego świadectwa zależeć będzie od téjże buhalteryi.

Władzy pertraktującój świadectwa likwidacyjne nadesłane być winny najdalej w sześć miesięcy, licząc od dnia edyktu, obwieszczonego celem zwołania wierzyicieli, a to tém pewniej, ile że po upłynieniu terminu rzeczonoego pertraktacya spadku odbywaną będzie, wszelakoż nieuwłaczając tém prawu, eraryum przysługującemu w ciągu czasu przedawnienia celem przeprowadzenia i urzeczywistnienia pretensyi swojej.

Względem osób marynarskich, należących do administracyi jednego lub więcej C. K. statków wojennych, z którymi przed ich zejściem ze świata nie mógł być likwidowany przez nich administrowany materiał okrętowy, termin wspomniany liczony będzie od dnia nadesłania wywodu komisyjnego co do materiału, byłego pod obrachunkiem zmarłego.

11. Jeżeliby przez zaniechanie prawideł, niniejszém rozporządzeniem przepisanych, dług jaki eraryalny w całości lub w części nie mógł być ściągniętym, wówczas odpowiedzialnym jest za dług i do zwrotu jego obowiązany ten, na którym ciąży dotyczące zaniechanie.

Arcyksiążę Wilhelm m. p.

Feldmarszałek Porucznik.

Formulare I.N. N. Linien-Infanterie-Regiment Nr.**Richtigkeits-Zeugniß**

für den Herrn F. F. Oberleutnant N. N. des obigen Regiments, welcher zu Folge hoher Armee-Ober-Kommando-Berordnung vom . . . . . mit 16. November 1854 in den Pensionsstand übertritt, und dessen Pension auf die Kriegs-Kasse zu N. N. angewiesen wurde.

Spezifizirung der Schulden oder Forderungen	Schuld		Forderung	
	fl.	fr.	fl.	fr.
Auf denselben stehen laut des für den Monat Oktober 1854 abgeschlossenen Konto-Buches über die interimalen Ausgaben an Schuld vorgemerkt:				
Nicht liquidirte Vorspanns-Auslagen, welche bei Führung eines Mannschafts-Transportes im Mai 1852 entstanden, und seither durch Sage-Abzug bis auf . . . . . 20 fl. 18 fr. berichtigt wurden.				
Laut Verpflegs-Rechnung der 2. Feld-Kompagnie sind im November 1853 auf diese Schuld eingegangen . . . . . 13 » 40 »	6	38		
In dem Konto-Buche über die interimalen Einnahmen ist die in der Transport-Rechnung pro Mai 1852 verbliebene, bisher nicht behobene Forderung vorgemerkt				13 $\frac{2}{8}$
Summe . . .	6	38		13 $\frac{2}{8}$
Gie Forderung der Schuld entgegen gehalten		13 $\frac{2}{8}$		
Nach Abzug verbleibt überreife Schuld	6	24 $\frac{6}{8}$		

Sage! Sechs Gulden 24 $\frac{6}{8}$ Kreuzer Konventions-Münze, welche durch Abzug von der Pension noch hereinzubringen kommen.

Die Anmerkungen des Militär-Rechnungs-Departements sind bis August 1854 und jene der Hoffriegs-Buchhaltung bis April 1854 erflossen.

In denselben kommt bloß in der Anmerkung des Rechnungs-Departements für den Monat August 1854 ein, den obgenannten Herren Oberleutnant betreffender Anstand vor. Es werden ihm nämlich als Interims-Kommandanten der 2. Feld-Kompagnie an zu viel berechneten Kompagnie-Ausfahlgeldern 2 fl. 19 $\frac{2}{8}$ fr. zum Empfange vorgeschrieben. Über diese ihm mitgetheilte Anmerkung ist bis jetzt weder die Erläuterung noch die Agnoszirung der Schuld eingelangt, daher sich die weitere Prozedur vorbehalten wird.

Sign. am 10. Dezember 1854.

N. N.
Depot-Kommandant.

N. N.
Rechnungs-Offizial.

Formularz I.

N. N. pułk infanterji liniowej Nr.

Poświadczenie likwidacyjne

dla Pana C. K. porucznika N. N. przy wyż rzeczonym pułku, który w skutek wysokiego rozporządzenia nadkomendy wojska z d. . . . . spensjonowanym został na dniu 16 Listopada 1854 r., i którego pensya przekazana została do kasy wojennej w N. N.

Specyfikacya długów lub wierzytelności	Dług		Wierzytelność	
	zfr.	kr.	zfr.	kr.
Na jego imię znajduje się zanotowanóm jako dług wedle zamkniętej na miesiąc Październik 1854 księgi kontowej co do wydatków interymalnych, a to:				
Wydatki podwodowe nielikwidowane, powstałe przy sposobności prowadzenia transportu żołnierstwa w Maju 1852 r., które od czasu tego przez potrącenie z gaży spłacone zostały aż do summy . . . zfr. 20 kr. 18				
Wedle rachunku ferlegowego 2 kompanii połowej w Listopadzie 1853 wpłynęło na ten dług . . . . . zfr. 13 kr. 40	6	38		
W księdze kontowej co do przychodów interymalnych zanotowaną została należność dotąd niepobrana, w rachunku transportowym pro Mai 1852 pozostała				13 ² / ₈
Summa . . .	6	38		13 ² / ₈
porównawszy należytość z długiem		13 ² / ₈		
Pozostaje po odtrąceniu jako dług	6	24 ⁶ / ₈		

Mówię! Sześć złotych reńskich 24⁶/₈ krajcarów monetą konwencyjną, które jeszcze ściągnięte być winny przez potrącenie z pensyi.

Uwagi departamentu rachunkowego wojskowego nadeszły aż do Sierpnia 1854 r., owe zaś buchalterji nadwornej wojskowej aż do Kwietnia 1854 r.

W takowych zachodzi tylko w uwadze departamentu rachunkowego za miesiąc Sierpień 1854 trudność, dotycząca wyż wspomnianego Pana porucznika. Albowiem przepisane są nań do odbioru w za wiele policzonych pieniądzech ryczałtowych kompanijnych 2 zfr. 19²/₈ kr. gdy był interymalnym komendantem 2 kompanii połowej. W przedmiocie tej mu zakomunikowanej uwagi nie nadeszło dotąd jeszcze ani wyjaśnienie ani uznanie długu, zastrzega się przeto dalszą w tej mierze procedurę.

Sign, dnia 10 Grudnia 1854 r.

N. N.
Komendant składn.

N. N.
Officyał rachunkowy.

Formulare II.N. N. Linien-Infanterie-Regiment Nr.**Richtigkeits-Zeugniß**

für den am 30. Oktober 1854 verstorbenen Herrn F. F. Unter-Lieutenant II. Klasse N. N.
des obgedachten Regiments.

Auf denselben ist zu Folge der bis Ende Oktober 1854 abgeschlossenen Konto-Bücher über die interimalen Einnahmen und Ausgaben weder eine Schuld, noch eine Forderung vorgemerkt.

Die Anmerkungen des Militär-Rechnungs-Departements sind bis August 1854, jene der Hofkriegs-Buchhaltung bis April 1854 erflossen und kommt unter den dießfälligen Bemänglungen keine den ob erwähnten verstorbenen Offizier betreffende Post vor.

Sign. am 10. November 1854.

N. N.
Depot-Kommandant.

N. N.
Rechnungs-Offizial.

Formulare III.N. N. Kriegs-Kasse.**Richtigkeits-Zeugniß**

für den am 15. August 1854 verstorbenen pensionirten Herrn F. F. Hauptmann I. Klasse
N. N.

Eine Ararialschuld ist auf denselben bei der obigen Kriegs-Kasse nicht vorgemerkt, dagegen behielt derselbe die vom 1. bis 15. August 1854 gebührende Pension mit dem Betrage von 25 fl., Sage! Zwanzig fünf Gulden Konventions-Münze in Anforderung.

Die Anmerkungen über die Journale der obigen Kriegs-Kasse sind bis inclusive April 1854 erflossen, und ist eine Mängelstopf, welche der erwähnte verstorbene Hauptmann zu erläutern hätte, hierorts nicht bekannt.

Sign. am 20. August 1854.

N. N. Kriegs-Kassier.
N. N. Kontrolor.

Formularz II.N. N. Pułk infanterji liniowej Nr.**Świadectwo likwidacyjne****dla zmarłego na dniu 30 Października 1854 r. Pana C. K. Podporucznika klasy II.
N. N. rzonego wyżej pułku.**

Na jego imię wedle zamkniętych aż do końca Października 1854 r. ksiąg kontowych tak co do przychodów interymalnych, jak wydatków takowych nie znajduje się zanotowanym ani dług ani należność.

Uwagi departamentu rachunkowego wojskowego nadeszły aż do Sierpnia 1854, owe buhalteryi nadwornej wojennej aż do Kwietnia 1854, i między pochybami dotyczącemi nie znajduje się żadna przeciw wyż rzonemu zmarłemu oficerowi.

Sign. na dniu 10 Listopada 1854 r.

N. N.
Komendant składu.

N. N.
Officyał rachunkowy.

Formularz III.N. N. Kasa wojenna.**Świadectwo likwidacyjne****dla zmarłego na dniu 15 Sierpnia 1854 r. spensjonowanego Pana C. K. kapitana
klasy I. N. N.**

Na jego rachunek nie znajduje się zanotowany dług eraryalny przy wyż rzonej kasie wojskowej, przeciwnie pozostawił takowy w należności pensyę należącą mu się od 1 do 15 Sierpnia 1854 w kwocie 25 zhr. mówię! dwadzieścia pięć złotych reńskich monetą konwencyjną.

Uwagi co się tyczy żurnalów powyższej kasy wojskowej nadeszły aż do Kwietnia 1854 r. włącznie, a z nich nie okazuje się żadna pochyba, któraby miał być wyjaśnić kapitan rzezony zmarły.

Sign. na d. 20 Sierpnia 1854 r.

N. N. Kasyer wojenny.
N. N. Kontrolor.

Verordnung des Handelsministeriums, im Einverständnisse mit dem Ministerium des Innern und der obersten Polizeibehörde, vom 7. Mai 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 86, ausgegeben am 26. Mai 1855),

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

betreffend die Erläuterung des §. 23 der Verordnung vom 11. Februar 1854, XVIII. Stück, Nr. 48 des Reichs-Gesetz-Blattes v. J. 1854 *), über die zu beobachtenden Sicherheitsmaßregeln gegen die Gefahr der Explosion bei Dampfkesseln aller Art.

Nachdem die Erfahrung gezeigt hat, daß, ungeachtet der Vorschrift des §. 23 der Verordnung vom 11. Februar 1854, Wärter und Heizer von Dampfmaschinen oder Dampfkesseln angestellt werden, denen wegen zu jugendlichen Alters die erforderliche Verlässlichkeit des Charakters nicht zugetraut werden kann, oder deren Nüchternheit nicht außer Zweifel gestellt erscheint, so wird verordnet, daß künftighin jeder Kandidat, welcher sich der im §. 23 der Verordnung vom 11. Februar 1854 vorgeschriebenen Prüfung unterziehen will, sich noch vor der Prüfung, nebst der vorgeschriebenen Praxis, über das zurückgelegte zwanzigste Lebensjahr, und mittelst eines Zeugnisses des Gemeindevorstandes, in dessen Bezirke derselbe das letzte Jahr seinen Wohnsitz hatte, über seine Nüchternheit und Moralität gehörig ausweise, ohne welcher Nachweisung die angesuchte Prüfung gar nicht vorgenommen werden darf. Was die Dauer der im §. 23 der Verordnung vom 11. Februar 1854 vorgeschriebenen Praxis anbelangt, so ist eine wenigstens sechsmonatliche Praxis nachzuweisen.

Durch die oben geforderte Nachweisung der Nüchternheit und Moralität für die Prüfungs-Kandidaten erleidet jedoch die Verpflichtung des Eigenthümers der Dampfmaschine oder des Dampfkessels (oder der sonst zur Aufsicht des Dampfkessels Bestellten) keine Änderung, sich vor der wirklichen Anstellung Derjenigen, welchen die Bedienung oder Ueberwachung einer Dampfmaschine oder eines Dampfkessels oder die Führung einer Lokomotive oder Besorgung einer Dampfschiffs-Maschine anvertraut wird, sowie auch während dieser Anstellung, durch genaue dauernde Ueberwachung von der Nüchternheit und Moralität dieser Angestellten die verlässliche fortwährende Ueberzeugung zu verschaffen, und dieselben bei dießfalls erkannten Anständen ohne Weiters des Dienstes bei den Dampfmaschinen oder bei den Dampfkesseln zu entheben.

Ritter von Loggenburg m. p.

*) Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1854, erste Abtheilung, XIII. Stück, N. 55, Seite 172.

99.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Naczelną Władzą Policyjną z dnia 7 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXII, N. 86, wydana dnia 26 Maja 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego,

tyczące się objaśnienia §. 23 rozporządzenia z d. 11 Lutego 1854 r. Część XVIII. N 48 Dziennika Praw Państwa z roku 1854 *) o przestrzeganiu ostrożności przeciw niebezpieczeństwu eksplozyi kotłów parowych wszelkiego rodzaju.

Ponieważ doświadczenie wykazało, iż pomimo przepisu objętego w §. 23 rozporządzenia z d. 11 Lutego 1854 r. przy maszynach i kotłach parowych ustanawiani bywają stróże i palacze, po których z powodu młodego ich wieku nie można się spodziewać tęgości charakteru, lub których trzeźwość podlega wątpliwości, przeto rozporządza się, iż w przyszłości każdy kandydat, chcący się poddać pod examin, przepisany w §. 23 rozporządzenia z d. 11 Lutego 1854 r., jeszcze przed examinem wykazać się winien, oprócz praktyki przepisanej, także z tego, iż ukończył lat dwadzieścia wieku swego, tudzież świadectwem przełożonego gminy, w której okręgu przemieszkiwał rok ostatni, należycie udowodnić powinien trzeźwość i moralność swoją, bez których to wykazów do examinu przypuszczonym nie będzie. Co się tyczy czasu praktyki, przepisanej w §. 23 rozporządzenia z dnia 11 Lutego 1854 r., winien wykazać, iż takowa trwała przynajmniej sześć miesięcy.

Przez udowodnienie wyż żądane trzeźwości i moralności kandydata examinu, nie zmienia się nic co do zobowiązania właściciela maszyny parowej lub kotła parowego (lub tych, którzy do pilnowania kotła parowego są ustanowieni), żeby się przed rzeczywistém ustanowieniem tego, któremu obsługiwanie lub pilnowanie maszyny parowej lub kotła parowego lub kierunku lokomotywy lub obsługiwanie maszyny parowej na okręcie powierzonym zostaje, również jak w ciągu ich służby przez ciągłe i ścisłe doglądanie przekonywali o trzeźwości i moralności tychże sług, gdyby zaś co do tego powstały wątpliwości, takowych natychmiast od służby przy maszynach i kotłach parowych oddalili.

Kawaler de **Toggenburg** m. p.

---

*) Dziennik rządowy dla Galicyi z roku 1854, Oddział pierwszy, Część XII, Nr. 55, strona 172.

100.

Erlaß des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom
12. Mai 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 87, ausgegeben am 26. Mai 1855),
wirksam für alle Kronländer, auf welche sich die Wirksamkeit des Gesetzes vom 30. Juli 1850, Nr. 327 des Reichs-
Gesetz-Blattes, erstreckt,
über die Zulassung der Studirenden zur ersten, und in einigen Kronländern zur zweiten theoretischen Staatsprüfung während der letzten sechs Wochen ihres vierten und beziehungsweise sechsten Semesters.

Aus Anlaß vielfältiger, von den Vorständen der betreffenden Staatsprüfungs-Kommissionen befürworteter Gesuche von Rechtshörern, welche

- a) während der letzten sechs Wochen ihres vierten Studiensemesters die erste oder
- b) als Kandidaten des öffentlichen Dienstes in Ungarn, Kroatien, Siebenbürgen oder in der Wojwodschast Serbien und dem Temeser Banate während der letzten sechs Wochen ihres sechsten Semesters die zweite theoretische Staatsprüfung abzulegen wünschten, werden auf Grundlage des §. 17 des Gesetzes vom 30. Juli 1850, Nr. 327 des Reichs-Gesetz-Blattes, die Vorstände der Staatsprüfungs-Kommissionen ermächtigt, solchen Gesuchen unter der Voraussetzung Folge zu geben, daß die betreffenden Bittsteller über sämtliche Prüfungsgegenstände der betreffenden Staatsprüfung Kollegien gehört haben, und durch besonderen Fleiß im Besuche der Vorlesungen und tadelloses akademisches Benehmen, überdies aber auch entweder durch Darlegung eines eifrigen wissenschaftlichen Strebens, oder durch Nachweisung besonderer, zu ihren Gunsten sprechender Rücksichten der Billigkeit, einen Anspruch auf diese Begünstigung zu begründen vermögen.

Zur Konstatirung der Erfüllung dieser Bedingungen, soweit dieselbe nicht schon durch die Gesuchsbeilagen dargethan ist, haben sich die Vorstände der Staatsprüfungs-Kommissionen nach Umständen mit dem betreffenden Professoren-Kollegium auf kurzem Wege ins Einvernehmen zu setzen. In den oben sub b) erwähnten Fällen ist aber das Zeugniß über die abgelegte zweite theoretische Staatsprüfung in keinem Falle früher dem Kandidaten hinauszugeben, bevor er sich nicht durch Vorlegung seines Meldungsbuches und Abgangszugnißes gehörig ausgewiesen haben wird, das sechste Studiensemester ordnungsmäßig zurückgelegt zu haben.

Thun m. p.

101.

Verordnung des Finanzministeriums vom 13. Mai 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 88, ausgegeben am 26. Mai 1855),
über den Zeitpunkt der Aktivirung der Finanz-Landesdirektion für Krakau und das westliche Galizien.

Mit Bezug auf die Verordnung des Finanzministers vom 5. März 1855, womit die Errichtung einer eigenen Finanz-Landesdirektion für Krakau und das westliche Ga-

100.

Rozrządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 12 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa. Część XXII, Nr. 87, wydana dnia 26 Maja 1855),
obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, na które się rozciąga moc ustawy z dnia 30 Lipca 1850 r.
N. 327 Dziennika Praw Państwa,

o przypuszczeniu uczniów do pierwszego, a w niektórych krajach koronnych do drugiego examinu rządowego teoretycznego w ciągu ostatnich sześciu tygodni czwartego a względnie szóstego półrocza.

Z powodu licznych prośb słuchaczy prawa, popieranych przez przełożonych właściwych komisyj examinów rządowych, którzy

- a) w ciągu ostatnich sześciu tygodni czwartego półrocza *pięwszy*, lub
- b) jako kandydaci służby publicznej w Węgrzech, Kroacyi, Siedmiogrodzie albo w Województwie Serbskiem i Banacie Temeskim, w ciągu ostatnich sześciu tygodni *szóstego* półrocza nauk *drugi* examin teoretyczny rządowy złożyć pragną, upoważnia się przełożonych komisyj examinów rządowych, na zasadzie §. 17 ustawy z d. 30 Lipca 1850 N. 327 Dziennika Praw Państwa, iż mogą przychylić się do prośb takich pod tym warunkiem, jeżeli proszący wszystkie przedmioty examinowe, należące do examinu rządowego, któremu się chcą poddać, słuchali, tudzież jeżeli przez szczególną pilność w odwiedzaniu wykładów, i nienaganne akademiczne postępowanie, oprócz tego, albo przez okazywanie gorliwości w zawodzie naukowym, albo przez udowodnienie szczególnych względów słuszności, za nimi przemawiających, mogą uzasadnić prawo do tego uwzględnienia.

Dla przekonania się, iż powyższe warunki dopełnione zostały, o ile to przekonanie już z alegatów prośby powziętém być nie może, przełożeni komisyj examinów rządowych winni są według okoliczności porozumieć się w krótkiej drodze z właściwem zgromadzeniem profesorów. W przypadkach, wyżej pod b) wspomnianych, nie należy kandydatowi wydać żadną miarą świadectwa, iż złożył drugi examin rządowy teoretyczny, dopóki tenże przedłożeniem swęj książki meldunkowej i świadectwa odchodowego nie wykaże należycie, iż szósty kurs nauk ukończył w porządku.

Thun m. p.

101.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 13 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XXII, Nr. 88, wydana dnia 26 Maja 1855),

o chwili, w której dyrekcyja skarbową krajową dla Krakowa i zachodniej Galicyi rozpocznie czynności swoje.

Oдноśnie do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 5 Marca 1855 r., którém ogłoszone zostało urządzenie osobnej dyrekcyi skarbowej krajowej dla Krakowa

lizen fundgemacht wurde (Reichs-Gesetz-Blatt, XIII. Stück, Nr. 42*), wird bekannt gegeben, daß diese Behörde mit 31. Juli 1855 in Wirksamkeit treten werde.

Freiherr von **Bruck** m. p.

102.

Verordnung des Justizministeriums vom 16. Mai 1855,

Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 89, ausgegeben am 26. Mai 1855),

wirksam für alle Kronländer mit Ausnahme der Militärgrenze,

über die Mittheilung des Erfolges wichtiger Untersuchungen über Kreditspapier-Verfälschung an das Finanzministerium.

Über Ersuchen des Finanzministeriums wird den Gerichtshöfen erster Instanz aufgetragen, in allen Fällen, in welchen es sich um Verfälschungen öffentlicher Kreditspapiere von bedeutenderem Umfange, oder um Fälscher von besonderer Kühnheit, oder weit verbreiteter Verzweigung handelt, das Resultat der beendigten Untersuchung dem Finanzministerium mitzutheilen; daher, wenn die gepflogenen Erhebungen durch Einstellung oder Ablassung erlediget worden sein sollten, eine beglaubigte Abschrift des rechtskräftigen Einstellungs- oder Ablassungsbeschlusses und dessen Begründung, wenn aber ein Anklagebeschluß gegen eine bestimmte Person ergangen wäre, eine beglaubigte Abschrift des in Folge mündlicher Schlußverhandlung ergangenen rechtskräftigen End-Erkenntnisses sammt den Entscheidungsgründen unmittelbar dahin zu übersenden.

Sollte in einzelnen Fällen von dem Finanzministerium auch die Einsicht der Untersuchungsakten in Anspruch genommen werden, so sind auch diese gegen Zurückstellung dahin mitzutheilen, sobald dieselben bei Gericht selbst entbehrt werden können.

Freiherr von **Krauß** m. p.

103.

Erlaß des Finanzministeriums vom 16. Mai 1855,

womit die Berghauptmannschaft in Dravicza als selbstständig fortbestehende Bergbehörde provisorisch bestellt, das Bergkommissariat in Mezbanja der Berghauptmannschaft in Nagybánya untergeordnet, und die Bergkommissariate in Bogschau, Moldova, Meschiza und Szászfa aufgehoben werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 90, ausgegeben am 26. Mai 1855.

104.

Verordnung des Finanzministeriums vom 16. Mai 1855,

über die Errichtung einer eigenen Finanzprokuratur für Dalmazien, und Umgestaltung der bisherigen Finanzprokuratur in Triest.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 91, ausgegeben am 26. Mai 1855.

*) Landes-Regierungsblatt, XV. Stück, Nr. 51, Seite 165.

i Galicyi zachodniej (Dziennik Praw Państwa część XIII, Nr. 42 *), podaje się niejśm do wiadomości, iż rzeczona władza rozpocznie czynności swoje z dniem 31 Lipca 1855.

Baron de **Bruck** m. p.

102.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedl. z d. 16 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XXII, Nr. 89, wydana dnia 26 Maja 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego,

o udzielaniu Ministerstwu Skarbu skutku śledztw ważnych fałszowania papierów kredytowych.

Na wezwanie Ministerstwa Skarbu poleca się trybunałom pierwszej instancji, żeby we wszystkich przypadkach, w których idzie o fałszowanie publicznych papierów kredytowych w znacznej objętości, lub o fałszerzy, szczególną śmiałość okazujących, lub o rozgałężenie daleko rozszerzone, doniosły o skutku ukończonego śledztwa Ministerstwu Skarbu; zaczem, jeżeli przeprowadzone śledztwo rozwiązane zostało, czyli to przez powstrzymanie, czyli też odstąpienie od takowego, należy Ministerstwu Skarbu przesłać wprost wierzytelny odpis prawomocnej uchwały, powstrzymanie śledztwa lub odstąpienie od takowego orzekającej, wraz z powodami; jeżeli zaś wydaną została uchwała zaskarżenie przeciw pewnej osobie orzekająca, wówczas przesłać mu należy wierzytelny odpis wyroku ostatecznego, wydanego w skutku rozprawy końcowej słownej wraz z powodami sądenia.

Gdyby w szczegółowych przypadkach Ministerstwo Skarbu zażądało przejrzenia aktów, należy takowe również przesłać, jeżeli się bez nich sąd obejść może.

Baron de **Krauss** m. p.

103.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 16 Maja 1855,

mocą którego ustanawia się starostwo górnicze prowizoryczne w Orawicy, jako władza górnicza udzielna, poddaje się komisaryat górniczy w Rezbánya pod starostwo górnicze w Nagybánya, i znosi się komisaryaty górnicze w Bogschan, Moldowa, Reszitzta i Szászka.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część XXII, Nr. 90, wydaną dnia 26 Maja 1855.

104.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 16 Maja 1855,

o urządzeniu osobnej prokuratury skarbowej dla Dalmacyi, i przekształceniu dotychczasowej prokuratury skarbowej w Tryescie.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część XXII, Nr. 91, wydaną dnia 26 Maja 1855.

*) Dziennik Rządu krajowego, Zeszyt XV, Nr. 51, strona 165.

105.

Verordnung des Finanzministeriums vom 16. Mai 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 92, ausgegeben am 26. Mai 1855),

wirksam für alle Kronländer,

über die Art und Weise, auf welche die Abgabe von Kalendern entrichtet werden kann.

Das Finanzministerium findet zu gestatten, daß in den Standorten der Finanz-Landesbehörden die Abgabe von Kalendern, wie früher, durch Abstempelung derselben entrichtet werden könne. Der Zeitpunkt, von welchem diese Maßregel zu beginnen hat, und das Amt, welchem die Vollziehung dieser Amtshandlung übertragen ist, wird durch die zuständige Finanz-Landesbehörde zur öffentlichen Kenntniß gebracht werden.

Freiherr von **Bruck** m. p.

106.

Verordnung des Justizministeriums vom 22. Mai 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XXII. Stück, Nr. 93, ausgegeben am 26. Mai 1855),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

über die Befreiung der Advokaten und Notare von der Verbindlichkeit, sich als Gerichtszengen im Strafverfahren verwenden zu lassen.

Über den erhobenen Zweifel, ob Advokaten und Notare verpflichtet seien, sich als Gerichtszengen im Strafverfahren verwenden zu lassen, findet das Justizministerium zu erklären, daß sowohl Advokaten, als auch Notare, so lange sie ihr Amt wirklich ausüben, im Sinne des §. 69 der Strafprozeß-Ordnung vom 29. Juli 1853 von der Verbindlichkeit, sich als Gerichtszengen im Strafverfahren verwenden zu lassen, befreit sind.

Krauß m. p.

105.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 16 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XXII, Nr. 92, wydana dnia 26 Maja 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

o sposobie, jakim opłata od kalendarzy składana być ma.

Ministeryum Skarbu dozwała, iż w miejscach, w których władze skarbowe kraju mają siedzibę swoją, opłata od kalendarzy składana być może jak dawniej przez stęplowanie. Dzień, w którym niniejsze rozporządzenie działać zacznie, jako téż urząd, któremu poleconém zostanie dopełnienie téj czynności urzędowej, podanym będzie do powszechnéj wiadomości przez właściwą władzę skarbową kraju.

Baron de **Bruck** m. p.

106.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedl. z d. 22 Maja 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XXII, Nr. 93, wydana dnia 26 Maja 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego,

o uwolnieniu adwokatów i notaryuszów od obowiązku stawania za świadków sądowych w procesie karnym.

W skutku zaszłych wątpliwości, czyli adwokaci i notaryusze obowiązani są stawać za świadków w procesie karnym, Ministeryum Sprawiedliwości uznaje potrzebę oświadczyć, iż adwokaci, równie jak notaryusze, jak długo swój urząd pełnią rzeczywiście, w myśl §. 69 ustawy sądowej karnéj z dnia 29 Lipca 1853 r. uwolnieni są od obowiązku stawania za świadków sądowych w procesie karnym.

Krauss m. p.

B e r i c h t i g u n g.

Man ersucht im XXII. Stücke des Landes-Regierungsblattes vom Jahre 1855, Nr. 88 im zweiten Absätze, Zeile 2, die irrige Zitazion des §. 84 der Justizministerial-Verordnung vom 31. März 1850, in die richtige des §. 4 jener Verordnung verbessern zu wollen.